

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Ο ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Εκτ' αρχηγούς τοῦ συντρέφειο τοῦ ήρωικεν κλεψτη, Φραγγίστα)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Λεπενιώτις φάντε ἀντάξιος ἀδελφός τοῦ Κατσαντώνη. Παλληκάρι διαλεχτὸν καὶ αὐτὸς δύπιος ὁ ἀδελφός τους, φρόνιμος καὶ γενναῖος δὲν ἔβλεπε τὸν ὄφο νὰ συναντήθῃ μὲ τοὺς Τουρκαλβανοὺς καὶ νὰ πάρῃ πισω τὸ αἷμα τῶν ἀδελφῶν του.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως ἔφτασε τὸν Μάϊον τοῦ 1809. Οἱ Λεπενιώτης εἰχει πάσιοι λημέρι στὴ θέση Παπαδιά. Στὸ μέρος αὐτὸν εἰρηνικούς πληροφορήθηκε διτὶ στὸ χωριό Δαμιανᾶ ἐστάθμευε ὁ ντερβεναγάς Σουλεϊμάν Τότης, μὲ τὰ παλληκάρια του.

Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ δὲ Λεπενιώτης ἔκλεσε ἔναν βοσκό καὶ ἔστειλε μὲ αὐτὸν μήνυμα στὸν Τότη νὰ χυτηθοῦνται.

— Νά τοῦ πῆς, δοέ, εἰπε οἱ Λεπενιώτης στὸ βοσκό, διὶ τὸν περιμένων ἑδὼ μὲ τὰ παλληκάρια μου. "Ἄν ελεῖ ἀντρας καὶ τὸ λεῖ η καθδιάν του νὰ ἔρθει τὸ γρηγορώπειο νὰ μετρηθοῦνται!"

Ο βοσκός τράβηξε γὰ τὰ Δαμιανᾶ, συνάντησε τὸν Τότη καὶ τοῦ εἰπε τὰ λόγια τοῦ Λεπενιώτη.

Ο Σουλεϊμάν Τότης ἤταν ἀπὸ τοὺς διαλεχτοὺς κι' ἀνδρεοῖς ντερβεναγάδες. Ξορφ; νὰ χάσῃ λοιπὸν καιρὸ μάλιστε τὰ παλληκάρια του καὶ κείνηντος μετρηθοῦνται!

Τὸ σόμα τοῦ Τότη ἀπέτελετο ἀπὸ τριασόδοσιν Αρβανίτες. "Οταν ἔρθανται στὴ θέση Παπαδιά ἔπειρε νὰ γλυκούσημερον."

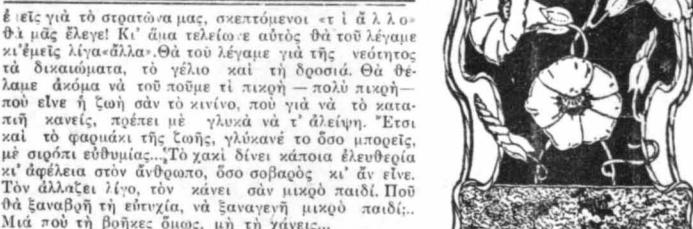
Ο Τότης στάθηκε στὴ θέση αὐτὴ σύντη μαρός σ' ἕνα βραχώδες ψήλωμα, στὸ ὅποιον ὅπως ἐφαντάζονταν βρισκόντουσαν ταυτουρωμένοι οἱ κλέφτες τοῦ διοίσουν.

"Άλλα δὲ Σουλεϊμάν Τότης εἰπε πέποι ἔξω. Στὸ δύναρια αὐτὸν βρισκόντουσαν παραπάνω ἀπὸ εἴκοσι παλληκάρια τοῦ Λεπενιώτη.

Ο ἀδελφός τοῦ Κατσαντώνη ἤταν μοναδικὸς σὲ στρατηγήματα Τοποθέτης τοὺς ἐκούσιους συντρόφους του στὸ δύναρια ἔκεινο γιὰ νὰ τραβηγθεῖ τὴν προσοχὴ τοῦ Τερβεναγά κι' ὅ διος μὲ πενήντα παλλήσια τοῦ κρύπτηκε αντίκτυον σ' ἕνα σύνδεσμο μέρος.

Ἐτοι δὲ Σουλεϊμάν Τότης τὴν ἔπαθε. Νομίζοντας πότε δὲ Λεπενιώτης μὲ δόλους τοὺς συντρόφους του βρίσκονταν ταυτουρωμένος στὸ φυσικὸ ἔκεινο όχυρωμα, τοποθέτητο τοὺς τριασόδοσιν Αρβανίτες τοῦ πρὸ αὐτοῦ.

Σὲ λόγο δόθηκε τὸ σύνθημα τῆς μάχης. Οἱ Αρβανίτες ὠρμησαν ἀλαλάζοντες ἐναντίον τοῦ δ-

ἔιεις γιὰ τὸ στρατώνα μας, σκεπτόμενοι «τὶ ἡ ἡ λο» θὰ μᾶς θελεῖς! Κι' ἀνὰ τελείωτε αὐτὸς θὰ τοῦ λέγαμε κι' ἔμεις λίγα «ἄλλα». Θὰ τοῦ λέγαμε γιὰ τῆς νεότητος τὰ δικαιωμάτα, τὸ γέλιο καὶ τὸ δροσιά. Θὰ θέλαις ἀδόμα νὰ τὸ ποῦμε τὶ πικρή — ποὺν πικρή — ποὺ εἰνεὶ ἡ ζωή σαν τὸ κινίνο, ποὺν γιὰ νὰ τὸ καταπῆ κανεῖς, πορεῖται μὲ γλυκά νά τ' ἀλείψην. "Ἐτοι καὶ τὸ φαρμακί της ζωῆς γλύκαντο τὸ δόσι μπροσεῖς, μὲ σιρόπια εδυμήσιας. Τὸ καχί δίνει κάποια εἰλευθερία κι' ἀρέπει στὸν ἄνθρωπο, δύο σωματοδός κι' ἄν εἰνε. Τὸν ἀλλάζει λίγο, τὸν κάνει σάν μικρὸ παιδί. Ποὺ δὲ ξαναβοήθη τῇ ειπική, νὰ ξαναγενὴ μικρὸ παιδί.. Μια δύο τη βρήκες δύομας, μὴ τὴ ζάνεις..."

Ἄδριο που δὲ φορέουσιν καὶ πάλι τὰ πολιτικά μας, θὰ γίνουν καὶ πάλι σοβαροί, ἐν σοβαροῖς. Τὸ μαρτυρίο δὲ ἀρχίση πάλι γιὰ νὰ τελεώσωνται τὸν τάρο μας. "Αργοσέ μας τὸ λοιπόν, κύριε ἀνθυποστάτα, καὶ χαρούσις λίγη τὴ κονθωνική μας τὴν ὄντοτητα!.. Δὲν γίνεται κανεὶς κοθάνην, κάθε μέρα."

— Μήπως πρέπει, ἵπε τότε ἔνας ἀπὸ μᾶς, γιὰ νὰ είμεθα καλοὶ στρατιώτες, νὰ στενάζουμε, νὰ συντρουμε καὶ νὰ βογχίσουμε;

— Βρει παιδά, ἀπάντωντεν κάποιος ἄλλος, γιὰ νὰ γίνουνε μεγάλοι πρέπει νὰ ἐλευθερώσουμε τοὺς ἑαυτούς μας πρώτα κι' ἔπειτα τοὺς σκλάβις μὲ ἀδελφούς. Φυλά ποὺ ἔχει ψευτοσοβαρή καὶ γεροντομπασμένην νεολαία, δὲν είναι μέλλοντος φυλή.

Ἄντα καὶ ἀλλα είπαμε. Κι' ἀλλα πιὸ πολλά, θὰ λέγουμε στὸν κύριο ἀνθυποστάτη, ἵνα δὲν είμαστε στρατιώτες.

— Άλλα οἱ στρατιώτες δὲν πρέπει νὰ μιλοῦν καὶ γι' αὐτό, κι' ἔμεις σωπηλοί, τραβήζαμε πόδες τὴ στρατιώνα.

Μόνον ποὺ φροντίσουμε νὰ κρύψουμε τὴν καραβάνα γιὰ, τ' ἀπόγευμα!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

χροματος. Τὴν ίδια στιγμὴ δύνως φαγδαίσος τουφεκοβούλισμέδιαντή χήσεις ἔπιστω τους. "Ηταν ὁ Λεπενιώτης μὲ τὰ πενήντα παλληκάρια του.

Ο Τότης μὲ τοὺς Αρβανίτες του βρέθηκαν ἔτοι μεταξὺ δύο πυρών. Σάστισαν τότε τὰ χάσιανε, σκορπίσανε δεξιά — ζερβά καὶ τὸ βάλλαν στὶ ποδία.

Οι κλέφτες ἀρχίσαν νὰ τὸς κυνηγήσουν καὶ νὰ σκοτώνουν σὸν τραγαύ! "Οταν ξανακατέστης ἡ βροντώδης φωνὴ τοῦ Λεπενιώτη :

— Τὸ κόκκινο περόλι χτυπάτε ὥρε!

Τὸ «άκοντικο περόλι» ήταν τὸ ἐνδιματικὸ τὸ Σουλεϊμάν τότη.

Τὰ παλληκάρια τοῦ Λεπενιώτη ἀρχίσαν νὰ πυροβολοῦνται ἐναντίον τοῦ φεύγοντος ντερβεναγά καὶ σὲ λίγο τὸν ζάπλωσαν κάτω νεκρό, μὲ δέκα σφαίρες στὸ σώμα.

Μόλις είδαν νεκρό τὸν ἀρχηγό τοὺς οἱ Αρβανίτες ἀρχίσαν νὰ φεύγουν πιὸ γρήγορα, πετώντας κάτω τὰ δόλια τους καὶ τὰ πουγγιά τους.

Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς γκρεμίστηκαν ἀπὸ ἓνα πανύψηλο βράχο καὶ κομπανιάστηκαν!

Τὸ κυνηγήτο τῶν Αρβανίτων κράτησε ὥρες μὲ ώρες. Οι κλέφτες τοὺς πήγαν κυνηγώντας καὶ σφάζοντας τους σὲ λίγο τὸν Δαμιανά.

"Εκτὸς τῶν πληγωμένων ἔζησαν οἱ Αρβανίτες σκοτώντων σὲ μάχη αὐτῆς. Ενώ ἀπὸ τοὺς κλέφτες τραματίστηκαν μόνον πέντε.

Μετὰ τὴν μάχη οἱ κλέφτες γύρισαν στὸ λημέρι τους σῶν αἰχματίστηκαν νὰ μοιράζονται τὰ λάφυρα τὰ όποια είχαν πέσει στὰ ζερβά τους.

Τὴν στιγμὴ αὐτῆς ἀκριβῶς ἀκούστηκε ἔνας πυροβολισμός. "Ηταν ἔνα ἄπ' τὰ καραούλια τοῦ Λεπενιώτη, τὸ ὅποιον είδοποιούσε διτὶ πλησίους γένους.

Οι κλέφτες τινάγκησαν ἐπάνω κι' ἀρπάζαν τὰ δόλια τους. "Επιλησίαζε πράγματι ένα νέον σώμα Τουρκαλβανών, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ντερβεναγά Ταΐγκηκένα.

Ο Γαϊργκέκας εβρούσκοντος στὴ βρύση τοῦ Καραμέτη ἀκούσαν πρὸ δὲν σὺ τοὺς πυροβολισμοὺς τῆς μάχης μὲ ἔτρεξε μὲ τοὺς τετρακόσους διπλοφόρους τοῦ Σουλεϊμάν τότη. "Εφτασε διώσις ἐπὶ τοὺς ἀγρά καὶ οὗτοι τόλμησαν νὰ ἐισθῆση τοὺς κλέφτες βλέποντας τὸ ἔδαφος στριωμένο πάπιατα Αρβανίτων.

"Ετοι δὲ Λεπενιώτης πήρε μόλις νύχτως τὰ παλλήσια του κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκείνο αὐτοῦ.

"Ἐπειτα ἀπὸ ἀρχετόνων καιροῦ δὲ Λαζαρίδης, θέλοντας πολλάς δέν μηπούσον νὰ ἔξοντάσθη τὸν Λεπενιώτη, δὲν θέλεις τὴν θέση της ζωῆς γλύκαντο τὸ δόσι μπροσεῖς, μὲ σιρόπια εδυμήσιας. Τὸ καχί δίνει κάποια εἰλευθερία κι' ἀρέπει στὸν ἄνθρωπο, δύο σωματοδός τὸν Αγράφων. Κράτησε μαζὶ τοῦ πενήντα απὸ τὸ παλληκάρια του καὶ τοὺς διώλους διώσιταις· Κοιλινήδησος: Τὸν Καριμούσκην στὴ Σάμη τὸν Τσούγκα στὴν Εύρυτολι, τὸ Φραγγίστα στὴ Ρενίνα, τὸν Μπαταριά στὸ Κιουγάτηνα.

Άλλα δὲ αἰμοβόροις καὶ δύλιοις "Άλης μισούσε τὸ Λεπενιώτη. Τὸν φορτώντας πολὺ καὶ ποδούσον νὰ τὸν δὴ νεκρό. 'Ανένθεσε λοιπὸν σ' ἔνα πρωτωπολί έχθρο τὸν μάρατολο τὸν Αγράφων τὴν ἔξοντάσθη του. Στὸ Νίκο Θέου.

Ο Θέου δὲν έδολοφόρησε πράγματι τὸ Λεπενιώτη, διά τοῦ ποδούσου, στὸ χωρίο Φονγνά.

"Ετοι χάθηκε κι' ὁ τρίτος ἀδελφὸς τοῦ ήρωας καὶ Κατσαντώνη. Άλλα δὲν σάστισε τὸν Τριώντων καὶ λεπτών κλεψτῶν είλεν ύμηψύσοις τοὺς τριάντα σκοτώντας τὸν θάρρος. Καὶ δὲν ἀργοῖς νὰ ἀνατείλη μετα κάμποστα χρόνια η ἡμέρα της αναστάσων τοῦ γένους, η ἡμέρα της γενικῆς ἔξεγέσεως, τὸ τιμημένο καὶ ήσωικό 2^ο ποδῆστος στοὺς Ελλήνας τὴν ἐλευθερίαν τους καὶ τοὺς λύτρωσες ἀπὸ τὸν τρομερὸ ζυγό τετρακοσίων περίπου χρόνων.

ΤΕΛΟΣ